Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

INFORMATIONSÄRENDE
2026-10-12

Ärende
TN 2026-0467

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Handläggare
Johan Nordenblank
johan.nordenblank@sl.se

Information om säkerheten vid länets bussterminaler

Sammanfattning

I detta ärende redovisar trafikförvaltningen de huvudsakliga slutsatserna från den genomförda utredningen av säkerheten i de bussterminaler som ingår i SL-trafiken. Ärendet omfattar även en redovisning av redan genomförda säkerhetshöjande åtgärder samt åtgärder som bedöms kunna bidra till att ytterligare stärka säkerheten för resenärer, personal och allmänhet.

Utredningen visar att länets bussterminaler sammantaget utgör en säker miljö för resenärer, personal och allmänhet. Samtidigt kan risker och olyckor inte helt elimineras, vilket innebär att säkerhetsarbetet behöver utvecklas och anpassas löpande utifrån identifierade risker, inträffade händelser och förändrade förutsättningar. Vidare konstateras att trafikförvaltningen har etablerade arbetssätt, rutiner och processer för planering, utveckling, uppföljning och säkerställande av terminalernas funktion och säkerhet. Arbetet bedrivs systematiskt genom bland annat riktlinjen RiTerm, Terminalprocessen, risk- och konsekvensanalyser, kravuppföljning, provkörningar samt samverkan med berörda aktörer.

Bakgrund

Mot bakgrund av den tragiska olycka som inträffade den 14 november 2025 vid bussterminalen vid Tekniska högskolan, där tre personer omkom och flera personer skadades, beslutade trafiknämnden den 25 november 2025 att ge trafikförvaltningen i uppdrag utreda säkerheten vid länets bussterminaler. Uppdraget omfattade bland annat att identifiera eventuella brister samt att utreda vilka åtgärder som kan vidtas för att ytterligare stärka säkerheten vid terminalerna.

Den efterföljande förundersökningen har visat att olyckan orsakades av ett plötsligt sjukdomstillstånd hos föraren och att det inte framkommit några tekniska fel på bussen eller andra omständigheter som bedömts utgöra brott.

Säkerheten i SL-trafikekens bussterminaler
När det gäller trafiksäkerheten i SL-trafiken, såväl på det allmänna vägnätet som vid exempelvis bussterminaler, utgör trafikförvaltningens System för säkerhetsstyrning (SSÄ) det systematiska och dokumenterade arbetet för att identifiera, kontrollera och hantera verksamhetens risker. Syftet är att säkerställa en betryggande drift och förebygga olyckor.

SSÄ innebär att trafikförvaltningen och dess kontrakterade entreprenörer ska ha fastställda processer som säkerställer en tydlig och välkänd fördelning av ansvar, arbetsuppgifter och befogenheter för personer som leder, utför eller kontrollerar arbete med påverkan på trafiksäkerheten.

I säkerhetsstyrningen ingår även trafikförvaltningens trafiksäkerhetspolicy, vilken är härledd från Region Stockholms säkerhetspolicy. Denna anger den övergripande inriktningen för säkerhetsarbetet inom regionens verksamheter och föreskriver bland annat att samtliga trafikverksamheter ska tillämpa riksdagens Nollvision, vilken beslutades formellt 1997 och som innebär att ingen ska dödas eller skadas allvarligt i trafiken.

Mot bakgrund av trafikförvaltningens arbete med säkerheten samt de omfattande trafik- och resenärsvolymer som hanteras inom busstrafiken, med cirka 957 000 påstigande resenärer per vintervardag (2025) och omkring 2 000 bussar i daglig trafik, kan säkerheten i terminalmiljöerna sammantaget konstateras vara god då det totala antalet olyckor är lågt i relation till trafikens omfattning. Merparten av de olyckor som inträffar inom busstrafiken sker inte i terminalerna utan i det omgivande vägnätet. Under 2025 rapporterades totalt 175 olyckor inom SL:s busstrafik, varav 47 klassificerades som allvarliga. Av dessa inträffade 13 olyckor i terminalmiljö, varav sex av dessa bedömdes som allvarliga. Olyckor i terminalmiljö utgjorde därmed en begränsad andel av det totala antalet rapporterade olyckor inom busstrafiken.

Utredningen av säkerheten i terminalerna
Utredningen har bland annat omfattat en översyn av befintliga arbetssätt, rutiner och processer kopplade till säkerheten i bussterminalerna. Syftet har varit att identifiera eventuella utvecklingsområden samt att bedöma behoven av

åtgärder för att ytterligare stärka säkerheten. Därtill har dialog skett med andra regionala kollektivtrafikmyndigheter för att skapa en bild av hur dessa arbetar med säkerhetsfrågor i sina terminalmiljöer. Även trafikutövare och skyddsombud har bidragit med synpunkter och erfarenheter av säkerheten i terminalerna.

Arbetssätt, rutiner och processer
Länets bussterminaler utgör en central del av kollektivtrafiksystemet och har en grundläggande betydelse för att möjliggöra en trygg, attraktiv, tillgänglig och kostnadseffektiv kollektivtrafik. Samtidigt är terminalerna komplexa anläggningar där bland annat resenärsflöden, personal, bussar i rörelse och parkerade bussar ska samexistera. Komplexiteten i frågor som rör bussterminaler påverkas även av att ansvar för mark, anläggningar och trafik ofta är fördelat mellan flera aktörer. Mark och anläggningar förvaltas i många fall av den väghållande kommunen eller annan aktör, vilket innebär att utveckling och åtgärder vid terminalerna normalt sker i samverkan mellan berörda parter. Utöver att ansvara för terminalernas infrastruktur ansvarar kommunerna, i egenskap av väghållare, för att den fysiska trafikmiljön är trygg och säker. De har även normalt ansvar för det löpande underhållet av terminalområdena, såsom belysning, väg- och gatuunderhåll, snöröjning samt halkbekämpning.

Trafikförvaltningen har ett utökat ansvar för de terminalanläggningar där AB Storstockholms Lokaltrafik (SL) har visst ägande och därmed stärkt rådighet. Därutöver ansvarar förvaltningen, tillsammans med trafikutövarna, för planering och genomförande av kollektivtrafiken. Som en del av detta arbete kan trafikeringen behöva anpassas om förutsättningarna vid en terminal inte bedöms uppfylla krav på trafiksäkerhet, framkomlighet eller en ändamålsenlig drift.

Mot bakgrund av terminalernas centrala funktion i kollektivtrafiksystemet och att ansvaret över anläggningarna ofta är fördelad mellan flera aktörer har etablerade samverkansformer utvecklats. Trafikförvaltningen arbetar löpande med att identifiera behov, ställa krav och bidra till att terminaler utformas på ett trafiksäkert och ändamålsenligt sätt. Arbetet omfattar såväl befintliga som framtida terminaler och bedrivs för närvarande i olika skeden för omkring 40 terminaler i regionen. Trafiksäkerhet utgör en integrerad del i samtliga skeden av arbetet.

Arbetet styrs av ett antal riktlinjer och arbetsprocesser, där RiTerm (Riktlinjer för utformning av terminaler) utgör grunden för trafikförvaltningens kravställning avseende terminalernas funktion, kapacitet, tillgänglighet och säkerhet. RiTerm kompletteras av Terminalprocessen, en kvalitetssäkrad arbetsprocess som tillämpas vid såväl nyetablering som ombyggnation av terminaler. Säkerhetsaspekter beaktas genom hela processen, från behovsanalys och utformning till granskning, verifiering och slutligt ställningstagande.

Riktlinjer och processer utvecklas kontinuerligt utifrån nya erfarenheter och förändrade behov. Trafikförvaltningen följer även upp att ställda krav efterlevs och hanterar avvikelser i samband med ny- och ombyggnadsprojekt. Innan en terminal tas i drift genomförs provkörningar och tester i samverkan med berörd trafikutövare för att säkerställa att terminalen uppfyller krav avseende trafiksäkerhet, framkomlighet och driftbarhet.

Trafikutövarnas roll
Trafikutövarna ansvarar för den operativa driften av trafiken och har därmed en viktig roll i det löpande trafiksäkerhetsarbetet. Arbetet omfattar bland annat att säkerställa att trafikeringen kan genomföras på ett säkert sätt, inklusive vid terminaler. Trafikutövarna ska även följa trafikförvaltningens System för säkerhetsstyrning (SSÄ), Säkerhetspolicy samt övriga styrande dokument och riktlinjer inom säkerhets- och trygghetsområdet. Vidare ska de bedriva ett aktivt och förebyggande trafiksäkerhetsarbete samt identifiera och hantera uppkomna trafiksäkerhetsrisker och brister. Detta ska ske i samverkan med trafikförvaltningen, kommuner och andra väghållare. Arbetet omfattar bland annat att identifiera behov av trimningsåtgärder och andra förbättringar av säkerheten i terminalmiljön. Trafikförvaltningen följer upp att ställda krav efterlevs genom ordinarie avtalsförvaltning och kravuppföljning.

Trafikutövarna ska genomföra och redovisa risk- och konsekvensanalyser vid trafikförändringar som kan påverka säkerheten i en terminal. Analyserna utgör ett viktigt underlag som bidrar till att säkerställa att trafikeringen kan bedrivas på ett trafiksäkert, funktionellt och ändamålsenligt sätt. Trafikutövarna medverkar även vid provkörningar av nya och tillfälliga terminaler i syfte att identifiera, bedöma och hantera risker innan en terminal tas i drift.

Forum
Frågor som rör terminalernas funktion, utformning, kapacitet, trafiksäkerhet och utveckling utgör en betydande del av dialogen mellan trafikförvaltningen,

väghållare och trafikutövare. Det finns flera forum och samverkansformer där terminalrelaterade frågor, risker eller brister behandlas och följs upp. Forumen omfattar bland annat terminalråd, planerings- och uppföljningsmöten med kommuner, arbetsmöten inom Trafikutvecklingsplanen samt projektmöten för enskilda terminalåtgärder och utvecklingsprojekt.

Föreslagna åtgärder
Arbetet med att identifiera och genomföra åtgärder för att stärka säkerheten vid länets bussterminaler har utgått från en genomgång av befintliga arbetssätt, rutiner och processer samt dialoger med trafikutövare, skyddsombud och andra regionala kollektivtrafikmyndigheter. Flera av de identifierade åtgärderna har redan påbörjats eller införts och utgör idag en del av trafikförvaltningens löpande säkerhetsarbete.

Vad gäller åtgärder för att ytterligare stärka säkerheten vid länets bussterminaler visar utredningen att det inte finns någon enskild åtgärd som ensam kan höja säkerheten vid samtliga terminaler. Detta beror på att terminalerna skiljer sig åt vad gäller utformning, trafikering, trafikvolymer och resenärsflöden. Säkerhetsarbetet behöver därmed anpassas utifrån de specifika förutsättningar och risker som råder vid respektive terminal.

En åtgärd som bedöms ha god potential att stärka säkerheten är införandet av ronderingar. Arbetssättet innebär att trafikförvaltningen, tillsammans med väghållare, trafikutövare och skyddsombud, genomför gemensamma genomgångar av terminalerna för att identifiera risker och brister, genomföra riskanalyser samt ta fram åtgärdsplaner. Åtgärderna kan exempelvis omfatta förbättrad belysning, ökade körytor, översyn av hastighetsnivåer, tydligare skyltning, markeringar i terminalmiljön, åtgärder för att minska risken för att resenärer vistas i körytor samt tekniska lösningar såsom geofencing. Arbetssättet har redan börjat tillämpas och har vidareutvecklats utifrån erfarenheterna från olyckan i Liljeholmens bussterminal den 30 december 2025, då en buss körde in i en byggnadsfasad och flera personer skadades. I samband med den efterföljande genomgången av terminalen identifierades ett antal förbättringsområden som nu omhändertas inom ramen för det fortsatta säkerhetsarbetet. Exempel på genomförda och planerade åtgärder är förbättrad skyltning och vägmarkering, anpassningar av terminalmiljön för att stärka trafiksäkerheten, översyn av hastighetsnivåer samt utvecklade rutiner för felanmälan och uppföljning av identifierade brister.

Utöver ronderingarna har ett antal ytterligare åtgärder identifierats som bedöms kunna bidra till att stärka säkerheten vid länets bussterminaler.

- *Kapacitetsutredningar*:
  Åtgärden, som redan har implementerats, innebär att utredningar genomförs för att kartlägga terminalernas kapacitetsutnyttjande och identifiera eventuella kapacitetsbegränsningar. Resultaten utgör ett viktigt underlag för trafikplanering och framtida trafikförändringar samt för dialogen med berörda väghållare om investeringar och utveckling av terminalerna.
- *Införande av överkörningsskydd på bussar*:
  Åtgärden innebär att en balk monteras framför bakhjulen eller att skyddslist monteras mellan fram- och bakhjulen. Syftet med en balk eller skyddslist är att minska risken för att en person hamnar under fordonet vid en fall- eller påkörningsolycka då skyddet bidrar till att föra personen åt sidan och därmed minska risken för allvarliga skador.
- *Installation av AI-kameror på bussar*:
  Inom ramen för det pågående projektet med att främja innovativa lösningar i trafiken utreder trafikförvaltningen tillsammans med Transdev möjligheten att införa AI-baserade kameror på vissa bussar i SL-trafiken i syfte att minska risken för sidokollisioner, påkörningar och andra trafikrelaterade incidenter.

Slutsatser

Utredningen visar att länets bussterminaler sammantaget utgör en säker miljö för resenärer, personal och allmänhet. Samtidigt kan risker och olyckor inte helt elimineras, vilket innebär att säkerhetsarbetet behöver utvecklas och anpassas löpande utifrån identifierade risker, inträffade händelser och förändrade förutsättningar.

Vidare konstateras att trafikförvaltningen har väl etablerade arbetssätt, rutiner och processer för planering, utveckling, uppföljning och säkerställande av terminalernas funktion och säkerhet. Arbetet bedrivs strukturerat genom bland annat riktlinjen RiTerm, Terminalprocessen, risk- och konsekvensanalyser, kravuppföljning, provkörningar samt olika samverkansforum med berörda aktörer.

En central slutsats i utredningen är att utvecklingen av bussterminaler förutsätter samordning mellan flera aktörer med olika roller och

ansvarsområden. Trafikförvaltningen arbetar därför löpande i samverkan med kommuner, väghållare, trafikutövare och andra berörda aktörer för att stärka säkerheten, utveckla terminalmiljöerna och skapa förutsättningar för framtidens kollektivtrafik. Vidare konstateras att trafikförvaltningen redan har vidtagit ett flertal åtgärder för att ytterligare stärka säkerheten samt identifierat ytterligare åtgärder som bedöms kunna bidra till en fortsatt positiv säkerhetsutveckling. Samtidigt är varje olycka en olycka för mycket, oavsett om den inträffar i en bussterminal, inom busstrafiken eller i övriga delar av SL-trafiken. Trafikförvaltningen arbetar därför kontinuerligt med att utveckla arbetssätt, identifiera risker och genomföra åtgärder för att förebygga olyckor samt ytterligare stärka säkerheten för resenärer, personal och allmänhet.

Fortsatt arbete

Avseende ronderingarna är avsikten att dessa inledningsvis ska genomföras vid de terminaler som AB SL har stärkt rådighet för. Arbetssättet planeras därefter successivt att utvidgas till att omfatta även länets övriga bussterminaler. Eftersom ronderingar är ett relativt nytt arbetssätt kommer metoden att vidareutvecklas utifrån vunna erfarenheter och identifierade utvecklingsbehov.

När det gäller ett eventuellt införande av överkörningsskydd bedöms ytterligare analyser behövas i samverkan med fordonstillverkare och trafikutövare. Dessa behöver bland annat belysa tekniska förutsättningar, kompatibilitet med olika busstyper och trafikupplägg, ekonomiska konsekvenser samt eventuella begränsningar kopplade till infrastruktur och drift. Ett möjligt nästa steg är att genomföra ett pilotprojekt inom ett avtalsområde för att utvärdera effekter och praktiska förutsättningar inför ett eventuellt bredare införande.

Erik Norling
Förvaltningschef

Johan Nordenblank
Avdelningschef trafikavdelningen